

"Kur'ân'ın bir cenahı mazide, bir cenahı müstakbelde, kökü ve bir kanadı eski peygamberlerin ittifaklı hakikatleri olduğu ve bu onları tasdik ve teyid ettiği ve onlar dahi tevafukun lisan-ı hâliyle bunu tasdik..." İzahı?

"Kur'ân'ın bir cenahı mazide, bir cenahı müstakbelde, kökü ve bir kanadı eski peygamberlerin ittifaklı hakikatleri olduğu ve bu onları tasdik ve teyid ettiği ve onlar dahi tevafukun lisan-ı hâliyle bunu tasdik ettikleri gibi; öyle de evliya ve asfiya gibi ondan hayat alan semereleri ve hayattar tekemmüllerleriyle şecere-i mübarekelerinin hayattar, feyizdar ve hakikatmedar olduğuna delâlet eden ve ikinci kanadının himayesi altında yetişen ve yaşayan velâyetin bütün hak tarikatleri ve İslâmiyetin bütün hakikatli ilimleri, Kur'ân'ın ayn-ı hak ve mecma-i hakaik ve câmiyyette misilsiz bir harika olduğuna şahadet eder."(1)

Bütün semavi dinlerin ve kitapların müttefik olduğu hususlar vardır, ayrıldığı noktalar vardır. Müttefik olduğu hususlar iman ve ibadetin değişmeyen esas kısımlardır. Değişen kısımlar ise o zamanın şartlarına uygun ve gerekli olan sosyal ve içtimai hususlardır. Bu yüzden bütün semavi dinler ve kitaplar esas ve kök itibarı ile aynıdırlar. Böyle olunca Kur'an'ın mazi cenahı diğer semavi din ve kitaplar oluyor.

Mazide kalan bütün peygamber ve dinler Kur'an ve Peygamberimiz (asm)'in temelini ve esasını insanlık içinde yerleştirip hazır ettikleri, hatta müjdeledikleri için bir nevi Kur'an'ın mazideki ucu ve esası hükmünde sayılırlar. Kur'an'da mazinin karanlık sayfalarını aydınlatarak o zatlara ve dinlerini doğru ve sahih bir şekilde şimdiki insanlar içinde yerleştirip perçinleştirmiştir. Yani Kur'an'ın hakikatlerini geçmişte binlerce peygamber ve ümmeti de tasdik edip savunmuşlardır. Bu da Kur'an'ın hak olduğu hususunda ayrı bir güç ve kuvvet teşkil eder.

Kur'an'ın gelecekteki cenahı ve meyveleri ise, Kur'an terbiyesinde yetişmiş milyonlarca alim ve evliyalardır. Bir çeşit ağacın kökünden ve gövdesinden beslenen meyveleri hükmündedir. Bir ağacın canlı ve hakikatli olduğu ancak meyvelerinin tazeliğinden ve taravetinden anlaşılır. Milyonlarca asfiya ve evliyanın örnek ve ahlaklı hayatları beslediği damar ve kökün hayatlı ve hakikatli olduğuna delil ve işarettir. Kök ve meyve sağlam ise o ağaç hayatlı ve hakikatli demektir, aynı şekilde İslam ağacının kökü mazideki peygamberler meyvesi ise istikbaldeki asfiya ve

evliyalardır.

(1) bk. [Şualar, Yedinci Şua.](#)